

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO PRE ŠKOLY

Aktualizácia štandardu sa realizovala v roku 2024

Kariérové poradenstvo je inkluzívny proces, ktorý umožňuje deťom s rozmanitými potrebami nadobúdať zručnosti pre riadenie kariéry v rôznych vývinových štádiách. Rozvoj zručností pre riadenie kariéry sa s deťmi cyklicky realizuje v troch oblastiach:

- sebaexplorácia: uvedenie si svojich silných stránok, záujmov a hodnôt, schopnosť sebareflexie, stanovenie a cieľová identifikácia individuálnych zdrojov,
- kariérová explorácia: pochopenie zákonitostí a požiadaviek vonkajšieho sveta a sveta práce; preskúmanie a porovnanie rôznych kariérových možností a profesijných dráh,
- riadenie a plánovanie vlastnej profesijnej a vzdelávacej dráhy a kontinuálne utváranie svojho života.

Kariérová výchova sa zameriava na rozvoj vedomostí, zručností, postojov a získavanie pracovných skúseností a návykov detí prostredníctvom plánovaného programu prepájania skúseností učenia v škole s prácou. Cieľom kariérovej výchovy je, aby sa deti naučili vnímať zmysluplnosť práce vo svojom živote a získali k nej postoj ako k dôležitej súčasti plnohodnotného a uspokojivého života. Kariérová výchova sa zameriava aj na odbúravanie predsudkov a stereotypov a na sociálno-emocionálne posilňovanie detí, aby sa dokázali v živote slobodne rozhodovať. Realizácia kariérovej výchovy v škole prebieha priamo, v rámci bežnej výučby jednotlivých predmetov a aj v mimoškolských aktivitách.

Na realizácii kariérovej výchovy a kariérového poradenstva (ďalej len „KVaKP“) sa okrem odborného zamestnanca (ďalej len „OZ“)/pedagogického zamestnanca (ďalej len „PZ“) povereného činnosťou kariérového poradenstva v škole podieľajú aj iní PZ/OZ školy, Kariérový poradca (ďalej len „KP“) a OZ zariadenia poradenstva a prevencie a iní relevantní aktéri. Povinné a odporúčané administratívne výstupy sú zaznamenané v dokumentácii určenej na účely KPaKV.

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI VYTVORENIE TÍMU SPOLUPRACUJÚCEHO NA REALIZÁCII KVaKP V ŠKOLE

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Iniciovanie vzniku tímu PZ/OZ spolupracujúceho na realizácii KVaKP	Poverený OZ/PZ vykonávaním činnosti KP v spolupráci s kariérovým tímom (ak je vytvorený so zapojením vybraných OZ/PZ v škole) informuje deti a ich zákonných zástupcov (ďalej len „ZZ“) o realizácii KVaKP v ich škole. Pri iniciácii vzniku tímu môže poverený PZ/OZ požiadať KP zariadenia poradenstva a prevencie o podporu.	Záznam ¹ o stretnutí k iniciovaniu vzniku tímu pre KVaKP

¹ záznam predstavuje stručné zaznamenanie relevantných údajov za vykonanú odbornú činnosť

*povinné administratívne výstupy, zhrnuté v Indikátore výkonového štandardu

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI PRÍPRAVA PLÁNU KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V ŠKOLE			
Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec Riaditeľ školy	Vytvorenie tímu PZ/OZ spolupracujúcich o na realizácii KVaKP	Je vytvorený užší tím PZ/OZ spolupracujúci na realizácii KVaKP, ktorý sa bude podieľať na vytvorení Plánu kariérovej výchovy a kariérového poradenstva v škole (ďalej len „Plán KVaKP“). V školách s menším počtom PZ/OZ môžu poskytovať podporu poverenému OZ/PZ všetci PZ/ OZ. Dohodne sa rámcový postup fungovania tímu: frekvencia stretnutí, zapojenie a úlohy jednotlivých členov tímu, prípadne ďalších zainteresovaných osôb v oblasti podpory povereného OZ/PZ v súlade s 5-stupňovým systémom podpory pri tvorbe a implementácii Plánu KVaKP v škole. Špecifikuje sa spôsob spolupráce a potrebnej podpory (metodickej, informačnej, organizačnej, koordinačnej) od KP zariadenia poradenstva a prevencie a vedenia školy. Ak sa vedenie školy rozhodne takýto tím nevytvoriť, Plán KVaKP vytvorí OZ/PZ poverený činnosťami KPaKV. V prípade potreby môže poverený OZ/PZ osloviť KP zariadenia poradenstva a prevencie so žiadosťou o metodickú podporu.	<i>Záznam zo stretnutia so zoznamom členov tímu PZ/OZ spolupracujúceho na realizácii KVaKP</i> v dokumentácii určenej na účely KPaKV
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Pracovné stretnutia tímu PZ/OZ spolupracujúcich o na realizácii KVaKP	Na pracovných stretnutiach sa konkrétnejšie špecifikuje obsah a priebeh činností KVaKP v škole, vytváranie plánov kariérovej výchovy v jednotlivých školských predmetoch podľa Štátneho vzdelávacieho programu a plánovanie programov a aktivít kariérového poradenstva v jednotlivých ročníkoch na celý školský rok.	*Plán kariérovej výchovy v škole
INDIKÁTOR VYTVORENIE TÍMU SPOLUPRACUJÚCEHO PRI REALIZÁCII KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V ŠKOLE Je vytvorený tím PZ/OZ spolupracujúci na realizácii KVaKP v škole, ktorého členovia majú dohodnuté úlohy, zodpovednosti a spôsob fungovania. V prípade, že tím nevznikne, poverený PZ/OZ špecifikuje postup a priebeh realizácie KVaKP v škole, v prípade potreby s metodickou podporou KP zariadenia poradenstva a prevencie. Povinným výstupom je vytvorenie Plánu kariérovej výchovy v škole.			

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI PRÍPRAVA PLÁNU KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V ŠKOLE			
Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Identifikovanie existujúceho stavu KVaKP a analýza potrieb	Pred začiatkom školského roka sú zozbierané relevantné informácie o aktuálnom stave KVaKP v škole (napr. z predchádzajúcich plánov KVaKP a ďalšej dokumentácie školy, ako je napr. koncepčný zámer rozvoja školy, vízia, stratégia školy, organizačný poriadok, ŠkVP, Plán práce na šk. rok, informácie zo spolupráce so zariadením poradenstva a prevencie, informácie o preventívnych aktivitách realizovaných v škole a pod.). Pri identifikovaní existujúceho stavu KVaKP v škole zohľadňuje aktuálne potreby školy, PZ/OZ, detí a ich ZZ, zahŕňa analýzu školského vzdelávacieho programu, v ktorom sú identifikované spôsoby aplikácie kariérových tém v jednotlivých predmetoch. Pri získavaní údajov a analýze existujúceho stavu môže poverený OZ/PZ využiť podporu tímu PZ/OZ spolupracujúceho na realizácii KVaKP v škole, KP zariadenia poradenstva a prevencie a iných zainteresovaných osôb.	<i>Záznam kľúčových zistení</i>
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Tvorba stratégie, stanovenie cieľov, zostavenie plánu činností KVaKP v škole	Na základe zisteného stavu a potrieb sa určí vhodná stratégia KVaKP na dlhšie časové obdobie, definujú sa celkové a čiastkové ciele zohľadňujúce potreby všetkých detí, potreby špecifických skupín detí (napríklad detí s identifikovanou potrebou podpory pri prechode na vyšší stupeň vzdelávania, detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami (ďalej len „ŠVVP“) a individuálne potreby konkrétnych detí. Stanoví sa forma a spôsob vykonávania KVaKP, ako aj frekvencia a miera vstupovania ostatných aktérov a špecifikuje sa aj spôsob a miera zapojenia zariadenia poradenstva a prevencie. Plán KVaKP obsahuje všetky aktivity, ktoré sa v súvislosti s KVaKP v škole realizujú, vrátane dlhodobých a krátkodobých programov, jednorazových aktivít a plánov individuálnej podpory pre vybrané deti (individuálnej KVaKP). Plán je zverejnený tak, aby bol dostupný pre všetkých zainteresovaných, vrátane detí a ich ZZ. Plán je podľa potreby priebežne aktualizovaný.	*Zverejnený Plán KVaKP v škole so stanovením cieľov
INDIKÁTOR PRÍPRAVA PLÁNU KARIÉROVÉHO PORADENSTVA A KARIÉROVEJ VÝCHOVY V ŠKOLE Na základe analýzy potrieb a stanovenia cieľov je vytvorený Plán KVaKP v škole obsahujúci všetky aktivity, ktoré sa v KVaKP v škole realizujú. Plán vychádza zo stratégie KVaKP v škole a podľa potreby je priebežne aktualizovaný. Povinným výstupom je Plán KVaKP so stanovením cieľov, zverejnený tak, aby bol dostupný pre všetkých zainteresovaných, vrátane detí a ich ZZ.			

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI IMPLEMENTÁCIA PLÁNU KARIÉROVEJ VÝCHOVY A KARIÉROVÉHO PORADENSTVA V ŠKOLE			
Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Informovanie o činnosti a aktivitách KVaKP v škole	OZ/PZ poverený vykonávaním činnosti KP na začiatku každého školského roka informuje deti a ich ZZ o OZ/PZ poverenom vykonávaním činnosti kariérového poradcu v škole.	*Zverejnená informácia o činnosti KVaKP, vrátane kontaktu a konzultačných hodín (webstránka školy, informačná tabuľa a pod.)
	Realizácia činností KVaKP	Na základe vypracovaného Plánu KVaKP, ako aj aktuálnych potrieb realizuje poverený OZ/PZ výchovnú, informačnú, koordinačnú a poradenskú činnosť v oblasti KVaKP. Poverený PZ/OZ zosúladzuje implementáciu plánov KVaKP a jej prvkov so Školským vzdelávacím programom, plánmi triednych učiteľov, preventívnymi a výchovnými programami a ďalšími relevantnými aktivitami školy. Ponúka podporu PZ pri výučbe kariérových tém v jednotlivých predmetoch. Na uvedených aktivitách spolupracuje s ďalšími relevantnými aktérmi v škole i mimo školy (napr. realizátormi programov/aktivít, lektormi/metodikmi ÚPSVaR a iných zariadení poradenstva a prevencie, zamestnávateľmi, neziskovými organizáciami, dobrovoľníkmi a pod., vrátane ZZ detí). Skupinové programy a aktivity realizuje podľa výkonového štandardu odbornej činnosti Skupinová kariérová výchova a poradenstvo. Individualizovanú podporu deťom v oblasti KVaKP realizuje podľa výkonového štandardu odbornej činnosti Individuálna kariérová výchova a poradenstvo. Do realizácie aktivít a do rozhodovacích procesov zapája deti a ich ZZ ako aktívnych účastníkov. Poverený OZ/PZ môže realizovať činnosti KVaKP v škole v spolupráci s tímom PZ/OZ spolupracujúcim na KVaKP a KP zariadenia poradenstva a prevencie.	*Záznamy o zrealizovaných programoch a aktivitách v dokumentácii určenej na účely KPaKV
	Vyhodnotenie a plánovanie ďalšieho postupu	Vyhodnotenie naplnenia stratégie a cieľov Plánu KVaKP prebieha priebežne, prostredníctvom vzájomnej konzultácie a pravidelnej spätnej väzby povereného PZ/OZ, spolupracujúcich PZ/OZ a ostatných zainteresovaných, detí a ich ZZ, prípadne s KP zariadenia poradenstva a prevencie. Výsledky a odporúčania z priebežného hodnotenia sú zapracované do Plánu KVaKP. Na konci školského roka je vypracovaná sumárna hodnotiaca správa so zisteniami a odporúčaniami do Plánu KVaKP na ďalší školský rok v oblasti cieľov, činností a aktivít a je aktualizovaná stratégia KVaKP.	<i>Sumárna hodnotiaca správa v dokumentácii určenej na účely KPaKV</i>
INDIKÁTOR IMPLEMENTÁCIA PLÁNU KVaKP V ŠKOLE Je zabezpečené informovanie o poverenom OZ/PZ a činnosti KVaKP. Na základe Plánu KVaKP prebieha koordinácia a realizácia výchovných, informačných a poradenských činností v oblasti KVaKP. Plán je priebežne aktualizovaný. Pred začiatkom školského roka sú na základe výstupov záverečného hodnotenia zapracované odporúčania pre činnosti KVaKP do Plánu KVaKP na ďalší školský rok a je aktualizovaná stratégia KVaKP. Povinnými výstupmi sú zverejnená informácia o činnosti KVaKP, vrátane kontaktu a konzultačných hodín a záznam zo zrealizovaných programov a aktivít v dokumentácii určenej na účely KPaKV.			

VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI SKUPINOVÁ KVaP

Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec / pedagogický zamestnanec	Stanovenie cieľov skupinovej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Identifikuje sa cieľová skupina a zmapujú sa špecifické potreby v danej skupine. Následne sa špecifikuje hlavný cieľ a čiastkové ciele, ako aj obsahové zameranie programu/ jednotlivých aktivít skupinového kariérového poradenstva. Vychádza sa aj zo stanoveného Plánu KVaKP. Definované ciele sú konzultované aj s ostatnými zainteresovanými osobami, vrátane detí a ich ZZ. Pri stanovení cieľa skupinového programu/aktivity, môže poverený OZ/PZ spolupracovať s KP zariadenia poradenstva a prevencie, PZ, OZ, prípadne inými aktérmi.	*Záznam o cieľoch skupinovej KVaKP v dokumentácii určenej na účely KPaKV
	Výber metód a foriem skupinovej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Výber metód a foriem pre zostavenie programu/aktivity vychádza z najnovších poznatkov o KVaKP a z definovaných potrieb jednotlivých cieľových skupín detí. Na výbere metód a foriem môžu spolupracovať aj iní OZ/PZ. KP zariadenia poradenstva a prevencie môže poskytnúť databázu zdrojov, aktivít, činností a metodickú podporu pri ich výbere.	
	Vytvorenie obsahu programu/aktivity a oslovenie realizátora	Na základe zvolených metód a foriem je vybraný a oslovený vhodný realizátor programu/aktivity, ktorý zostaví obsah programu/aktivity pre potreby cieľovej skupiny. Pri výbere realizátora môže spolupracovať kariérový tím, iní PZ/OZ, prípadne KP zariadenia poradenstva a prevencie. Obsah programu/aktivity je zostavený pre potreby cieľovej skupiny a odsúhlasený povereným OZ/PZ.	<i>Obsah programu/aktivity s harmonogramom realizácie</i>
	Realizácia programu/aktivity skupinovej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Jednotlivé programy/aktivity sa realizujú v súlade s plánom KVaKP a na základe vopred dohodnutých podmienok realizácie. Priebeh realizácie sa priebežne vyhodnocuje, v prípade potreby sa program/aktivita modifikuje, aby boli naplnené ciele programu. Realizátor priebežne zbiera spätnú väzbu od účastníkov/aktérov procesu a konzultuje priebeh skupinového programu/aktivity s povereným PZ/OZ, kariérovým tímom, deťmi, ZZ, prípadne inými zainteresovanými osobami.	*Záznamy o realizácii aktivity programu v dokumentácii určenej na účely KPaKV *Menný zoznam účastníkov

Realizátor/ poverený odborný zamestnanec/ pedagogický zamestnanec	Vyhodnotenie programu/ aktivity skupinového kariérového poradenstva	Vyhodnotenie programu/aktivity sa realizuje prostredníctvom spätnej väzby od účastníkov (ústnej/písomnej), zmien zaznamenaných realizátorom/realizátormi, prípadne zistením rozdielov medzi výsledkami vstupnej identifikácie a analýzy potrieb a výslednými záznamami. V prípade potreby realizátor vypracuje záverečnú správu, ktorá obsahuje vyhodnotenie splnenia cieľov, závery a odporúčania pre ďalšie aktivity KVaKP, prípadne návrh následných aktivít so zúčastnenými deťmi. Vyhodnotenie prebieha v spolupráci s povereným OZ/PZ.	<i>Záznamy o priebežných spätno-väzbových hodnoteniach</i>
INDIKÁTOR SKUPINOVÁ KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO Sú definované cieľové skupiny a špecifikované ciele jednotlivých programov/aktivít skupinovej KVaKP. Na základe zvolených metód a foriem je vybraný vhodný realizátor a vytvorený obsah programu/aktivity s harmonogramom realizácie. Jednotlivé programy/aktivity sú realizované v súlade s Plánom KVaKP a vytvoreným programom a harmonogramom. Programy/aktivity sú vyhodnotené a sú sformulované závery a odporúčania pre ďalšie skvalitnenie činnosti KVaKP v škole a následné kroky so zúčastnenými deťmi. Povinnými výstupmi sú zaznamenanie cieľov v skupinovom KVaKP v dokumentácii určenej na účely KPaKV, záznamy zo zrealizovaného programu/aktivity spolu s menným zoznamom účastníkov.			
VÝKON ODBORNEJ ČINNOSTI INDIVIDUÁLNA KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO			
Kompetenčný rámec	Procesný krok	Odborná činnosť	Odporúčané a *povinné výstupy
Poverený odborný zamestnanec / pedagogický zamestnanec	Stanovenie cieľa individuálnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Na základe analýzy potrieb a na žiadosť dieťaťa/ZZ sú identifikované deti, pre ktorých je individuálna forma podpory poskytnutej nad rámec KVaKP všetkým deťom najefektívnejším spôsobom kariérového rozvoja. Pri identifikácii sa venuje zvýšená pozornosť deťom s rozmanitými potrebami, predovšetkým deťom so ŠVVP (deti so zdravotným znevýhodnením, deti zo SZP a deti so všeobecným intelektovým nadaním). Spolu s dieťaťom sa definuje hlavný cieľ, špecifikujú sa čiastkové ciele a určia sa zainteresované osoby, ktoré budú vstupovať do procesu realizácie individuálnej KVaKP s jednotlivými deťmi. Identifikácia týchto detí a definovanie cieľov sa realizuje v spolupráci s ostatnými PZ/OZ v škole, v zariadení poradenstva a prevencie, s deťmi a ich zákonnými zástupcami. Zoznam detí, ktorým sa poskytne individuálne KVaKP, je priebežne aktualizovaný.	
	Výber metód a foriem individuálnej kariérovej výchovy a zostavenie plánu činností pre jednotlivé deti	Účel, výber metód a foriem (preventívne programy/odborné činnosti), frekvencia a zámer stretnutí na individuálnej báze sa určia v spolupráci so zainteresovanými, na základe konkrétnych potrieb dieťaťa. Na základe analýzy nadobudnutých informácií a stanovenia cieľov a metód sa zostavuje plán individuálnej činnosti. O ďalšom postupe je v primeranej forme informované dieťa, jeho zákonný zástupca a ostatní zainteresovaní.	Zostavenie Plánov činnosti pre jednotlivé deti v dokumentácii o poskytovaní odbornej starostlivosti

	Realizácia individuálnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Individuálne stretnutia sa realizujú jednorazovo, opakovane alebo na pravidelnej báze. V prípade potreby poverený OZ/PZ vykonáva individuálne stretnutia samostatne alebo prizve na realizáciu aj ďalších relevantných KP/OZ zariadenia poradenstva a prevencie. Pri výbere externých realizátorov v oblasti KVaKP poverený OZ/PZ zohľadňuje stanovené kritériá na realizátorov programov KVaKP. Poverený OZ/PZ konzultuje priebeh individuálnych stretnutí v prípade potreby s ostatnými PZ/OZ, deťmi a ich zákonnými zástupcami, prípadne s KP zariadenia poradenstva a prevencie, v súlade s ochranou osobných údajov (GDPR).	*Záznam o realizácii a stretnutí v dokumentácii o poskytovaní odbornej starostlivosti
Poverený odborný zamestnanec / pedagogický zamestnanec	Vyhodnotenie a ukončenie individuálnej kariérovej výchovy a kariérového poradenstva	Spolu s dieťaťom a jeho zákonným zástupcom sa vyhodnotí priebeh a realizácia individuálnej činnosti KVaKP a zabezpečí sa poskytnutie spätnej väzby. Poverený PZ/OZ na základe vyhodnotenia a spätnej väzby v spolupráci s kariérovým tímom navrhuje ďalší postup v škole a/alebo v zariadení poradenstva a prevencie. Všetci zainteresovaní do priebehu a realizácie KVaKP s dieťaťom sú primeranou formou informovaní o záveroch a odporúčaniach vyplývajúcich z týchto záverov, v súlade s ochranou osobných údajov (GDPR). Závery a odporúčania pre ďalší postup sú premietnuté do Plánu KVaKP.	*Záznam o ukončení procesu individuálnej KVaKP a návrhy ďalšieho postupu v dokumentácii o poskytovaní odbornej starostlivosti
INDIKÁTOR INDIVIDUÁLNA KARIÉROVÁ VÝCHOVA A KARIÉROVÉ PORADENSTVO Identifikácia detí pre individuálne KVaKP, stanovenie cieľov, metód a foriem odbornej činnosti, zostavenie plánu a programu pre individuálnu podporu jednotlivých detí. Po zrealizovaní jednotlivých činností a vyhodnotení procesu realizácie KVaKP sú spolu s dieťaťom navrhnuté odporúčania pre ďalší postup realizácie KVaKP. Povinným výstupom je záznam zo zrealizovaného stretnutia a záznam o ukončení procesu individuálnej KVaKP, spolu s návrhmi ďalšieho postupu v dokumentácii o poskytovaní odbornej starostlivosti.			